

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:	v upravnistvu prejemam:
nelo leto K 24—	celo leto K 22—
pol leta 12—	pol leta 11—
četrt leta 6—	četrt leta 5:50
a mesec 2—	mesec 1:90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljova ulica št. 5, (I. nadstropje na levo), telefon št. 84.

Izhaja vsak dan zvečer izvenredne nedelje in praznike.

Inserati veljajo: petostopna petit vrsta enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravnistvu naj se pošiljajo naročila, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne ozira.

Narodna tiskarna telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto K 25—	celo leto K 28—
pol leta 13—	pol leta 13—
četrt leta 6:50	četrt leta 6:50
a mesec 2:30	a mesec 2:30

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znak. Upravnistvo: Knafljova ulica št. 5, (spodaj, dvorišče na levo), telefon št. 85.

Kriza v parlamentu.

Po večdnevem premoru so se zopet začela pogajanja med vlado in med parlamentarnimi strankami zaradi sporazumljenja, ki naj zagotovi redno in mirno delo državnega zbora. Podlaga tem pogajanjem je nova in provzročila so jo Poljaki, ki se v zvezi z Nemci in v nasprotju z vsemi Slovani nič prav dobro ne počutijo.

Poljaki priznavajo sedaj, da je potrebna **rekonstrukcija ministrstva**, če naj pride med strankami do sporazumljenja. Prišli so do tega spoznanja šele pozno, ko se je namreč začelo kazati, da zna priti do večjih razporov v poljskem klubu vsled katerih bi prišla vladna večina v parlamentu prav lahko v manjšino.

Zdaj se je pokazalo, da se je tudi vlada začela približevati temu stališču. Včeraj je ministrski predsednik Bienerth imel konferenco z voditelji nemških strank in jim je namignil, naj bi se sklenilo med nemškimi in med slovenskimi strankami premirje na ta način, da bi državni zbor najprej dovolil vladi **budgetni provizorij**, na kar bi se začela pogajanja zaradi rekonstrukcije ministrstva.

Ta vladni predlog ni našel nikjer prijaznega odziva. Nemci bi seveda najraje imeli, če bi ostala na krmi nemško-poljska vlada in ne bodejo zlepa privolili v rekonstrukcijo ministrstva. Slovenske stranke pa vladi ne zaupajo in odločno odklanjajo Bienerthov predlog, češ, vlada hoče le budgetni provizorij spraviti pod streho, potem pa se bo parlamenta odločila in kdo ve za koliko časa odložila rekonstrukcijo ministrstva.

Stališče slovenskih strank je utemeljeno posebno z ozirom na ogrsko krizo. Vse kaže, da se pripravljajo na Ogrskem nov pakt med krono in med parlamentarno večino. Če se čuje, da je krona pripravljena obljubiti novi ogrski vladi masno koncesijo glede bančnega vprašanja, v tem smislu namreč, da se bančni privilegij obnovi samo provizorično za dve leti in uvede oblikovno plačevanje v zlatu, kar pomeni toliko, da pojde velik del za varnost papirnatega našega denarja služečega zlata na Ogrsko!

Na eni strani je zelo dvomljivo, če se bodo Madžari s tako koncesijo zadovoljili, na drugi strani pa je naravno, da se za krono odgovorna vlada neče izpostaviti eventualnosti

velikega nasprotja v avstrijskem parlamentu.

Vse kaže torej, da imajo slovenske stranke prav, ko nečje privoliti, da se najprej reši budgetni provizorij, s čimer bi bila vlada za dlje časa rešena vseh večjih skrbi, in potem šele začno pogajanja zaradi rekonstrukcije ministrstva, katera pogajanja se morejo posrečiti ali pa tudi ne.

V dejstvu, da vlada sploh ne pusti, da bi poslanska zbornica imela kako plenarno sejo, se najbolje zrcali položaj v parlamentu. Vlada uvideva, da je njena večina v parlamentu iluzorična in da se nanjo ne more zanašati; vlada je v strahu, da bi slovenske stranke lahko pri kakem odločnem glasovanju dobile večino in ji izrekle nezaupnico. Zato ne pusti, da bi imela zbornica sejo. Njeno delo gre na to, da si zagotovi v naprej zanesljivo večino za budgetni provizorij. Ko bo ta rešen, je rekonstrukcija ministrstva ne bo več pekla, zlasti ker se bodo upirale nemške stranke in pomagala si bo lahko naprej tudi brez parlamenta.

Kriza v parlamentu ni v bistvu prišla niti za korak naprej vzlic vsem pogajanjem in neprestanim konferencam in sedaj tudi ne bo vzela naravnega konca, nego bo odgojena. Vlada nima toliko moči, da bi mogla budgetni provizorij spraviti na varno proti volji slovenskih strank in se tega niti poskusiti ne upa. Konec vseh pogajanj bo ali ustavelomstvo ali § 14.

Klerikalna volna proti Ljubljani.

III.

Iz vsega, kar smo navedli v prejšnjih dveh člankih, je razvidno, da ne vodi klerikalcev pri reformnem načrtu za spremembo občin. volilnega reda ljubljanskega noben drugi namen, kakor dobiti v roke tudi mestno upravo ljubljansko ter zavladati v deželnem prestolnem mestu prav tako, kakor v deželi.

V tem njihovem končnem cilju niso za nje merodajni niti oziroma napredka, niti oziroma demokracije, ki so sicer temeljne in bistvene točke vsake reforme. Skrajni strankarski egoizem, to je vodilni motiv klerikalnega reformnega načrta.

V zavesti, da ni niti določba, da sme deželni odbor svobodno mestni občini ljubljanski priklopiti posam-

ne kmetske okoliške srenje, niti uvrstitve vseh volilcev — od najvišje obdačenega občana, pa doli do zadnjega delavca, ki ne plačuje nobenega davka, ni dovoljno jamstvo, da bi prišli do moči in upliva v mestnem občinskem svetu, so klerikalci poslegli po drugem uspešnejšem sredstvu, o katerem se nadejajo, da bo takoj zlomilo gospodarstvo napredne stranke v občinskem svetu ljubljanskem.

To sredstvo je **proporcionalni volilni sistem**.

Klerikalni reformni načrt hoče torej za mesto Ljubljano uveljaviti **proporcionalne volitve**.

Dotične določbe klerikalnega volilnega načrta se glase takole:

»Občinski svetniki se v vseh treh volilnih razredih volijo potom **proporcionalne volitve**. V svrhu volitve imajo stranke — politične, socialne in druge skupine volilcev naznaniti magistratu do določenega roka volilne predloge svojih kandidatov za volitev občinskih svetnikov za vsak volilni razred, v katerem hočejo postaviti svoje kandidate.

Volilni predlog sme za vsak volilni razred obsegati v eni listi samo toliko imen, označenih s tekočimi številkami 1, 2 itd., kolikor se ima v tem razredu voliti občinskih svetnikov. Volilni predlogi se imajo vložiti najkasneje 14 dni pred dnevom volitve. Volilni predlogi za volitev občinskih svetnikov morajo biti izrečno označeni kot taki in morajo biti podpisani najmanj od 30 oseb, ki so upisane v volilne imenike. Vsaki volilni predlog mora biti opremljen z določeno, natančno strankarsko označbo, da se lahko razločuje od vsakega drugega volilnega predloga. Proti osebami, ki so podpisale kak volilni predlog, ne da bi bili v to upravičeni, naj magistrat postopa in jih kaznuje do 100 kron.

Osebe, ki so vložile volilni predlog, morajo tekom treh dni po vložitvi dokazati, da sprejmo v volilnem predlogu navedene osebe ponudeno jim kandidaturu. Magistrat ima zakonitim določbam odgovarjajoče volilne predloge z njihovimi posebnimi označbami in imeni kandidatov vred objaviti najkasneje 6 dni pred volitvijo v uradnem listu in potom javnih lepakov kot strankarske liste. Tako objavljeni volilni predlogi se imajo smatrati kot liste, veljavne za volitev.

Celotno število veljavnih glasovnic, oddanih v dotičnem volilnem

razredu, je treba deliti s številom občinskih svetnikov, ki jih je voliti v dotičnem razredu, +1, rezultatu najbližje višje celo število je volilna številka. Na to se ima število v vsakem razredu na posamezne liste se glasečih glasovnic deliti z volilno številko. Rezultat kaže, koliko občinskih svetnikov odpade na vsako posamno listo.

Ložje umljive bodo te določbe, ako navedemo ta-le zgled: V vsakem volilnem razredu je treba voliti 15 občinskih svetnikov. Vzemimo, da prijavijo volilne predloge, to se pravi kandidate napredna, klerikalna in socialnodemokratska stranka. Vse te stranke oddajo v III. razredu skupaj na primer 1200 glasovnic. Po gori navedeni določbi volilnega reda je treba število veljavno oddanih glasovnic, to je 1200 deliti s številom občinskih svetnikov v tem razredu +1, to je 15 + 1 = 16. Pri tej delitvi dobimo število 75, ki je volilna številka. Ako je pri volitvi odpadlo na primer na napredno listo 700 glasov, na klerikalno listo 300, na socialno-demokratsko pa 200 glasov, je treba deliti številke 700, 300 in 200 z volilno številko 75, da dobimo število občinskih svetnikov, ki so pripadli pri volitvi posamnim strankam. Ako delitev izvedemo, se nam pokaže, da dobi napredna stranka pri gori navedenem razmerju glasov 9, klerikalna 4, socialno-demokratska pa 2 mandata. To za zgled, da se določba o proporcionalni volitvi laglje razume.

Motil bi se, kdor bi mislil, da je napredna stranka načelna sovražnica proporcionalnega volilnega sistema. Nasprotno! Čim se je pojavilo vprašanje o volilni reformi v naših zakonodajalnih zastopstvih, se je napredna stranka takoj z vso vnemo jela zavzemati za takšno volilno reformo, ki bi slonela na temelju proporcionalnega volilnega sistema, ki se v danih razmerah mora smatrati za najpravičnejšo uredbo, ker izključuje vsako krivično majoriziranje. Ravnanje se po teh svojih načelih, bi napredna stranka naravno ne bila nasprotna, da bi se proporcionalne volitve uvedle za Ljubljano, toda samo pod pogojem, ako se bi uveljavil **proporcionalni volilni sistem tudi za volitve v deželni zbor in v vse občinske zastoje po deželi**.

Toda o tem klerikalci nečje nič slišati, ker imajo tako v deželnem zboru, kakor po raznih kmetskih občinah absolutno premoč, ki jo nečjejo

dati iz rok, oziroma spraviti v nevarnost, da bi jo v doglednem času izgubili.

A v Ljubljani imajo premoč naprednjaki, za to je treba tu uvesti proporcionalne volitve, da se pripomore do moči in upliva tudi klerikalcem, ako to ni mogoče doseči na drug način.

Proporcionalni volilni sistem uvajajo drugodi v varstvo manjšin, naši klerikalci pa ga hočejo uveljaviti enostransko samo sebi v prilogo, da zadostijo svoji brezmejni gospodstvaljnosti.

Toda mi pravimo: iz te moke ne bo kruha! Dokler klerikalci ne uvedejo proporcionalnega volilnega sistema za deželnozbornske volitve in za volitve v občinske zastoje po deželi, dotlej tudi ne more biti govora o kakšnem okrožiranju proporcionalnih volitev za občinski svet ljubljanski!

Napredni poslanci v deželnem zboru bodo že vedeli uravnati svoje postopanje tako, da bodo uspešno lahko preprečili klerikalni atentat na Ljubljano.

Politični položaj.

Nemci.

Dunaj, 16. novembra. Nemški izvrševalni odbor je imel danes sejo, o kateri se je izdal komunike, v katerem se izjavlja, da Nemci pričakujejo od »Slov. Enote« konkretne predloge z ozirom na delozmožnost parlamenta. Dalje izjavlja, da so govorice o rekonstrukciji kabineta neosnovane in da za rekonstrukcijo tudi ni nobenega povoda. Prihodnja seja bo jutri, potem ko bo dr. Glombinski Nemcem naznanil, kaj je opravil pri »Slov. Enoti«.

»Slov. Enota«.

Dunaj, 16. novembra. V čeških poslanskih krogih so vzbudili sklepi Nemcev vznemirjenje; voditelji »Slov. Enote« izjavljajo soglasno, da je sedaj akcija Glombinskega definitivno pokopana. Ker se Nemci nečje spuščati v pogajanja glede rekonstrukcije kabineta, dokler parlament ni delozmožen, bodo Slovani Glombinskemu jutri vnovič naznanili, da se ne morejo pogajati glede delozmožnosti zbornice, dokler ni Bienerthov kabinet primerno rekonstruiran. Ker pa v tem oziru med Čehi in Nemci ni mogoče doseči sporazumljenja, bo jutri moral Glombinski izjaviti, da se je njegova akcija brez rezultata končala.

LISTEK.

Neznani Trst.

(Dalje.)

Značilno za tržaško žurnalistiko je, da se porodi v Trstu vsak čas kak nov list, ki se vzdržuje nekaj časa, potem pa izgine brez sledu. Koliko najrazličnejših listov se je že porodilo v zadnjih 30 letih, a kako hitro so izginili — pač zato, ker ali po svoji tendenci ali po svoji kvaliteti niso ugajali občinstvu. Izkušnja uči, da se lahko vzdrži vsak list, če po svoji tendenci ugaja občinstvu, bodi tudi kvalitativno slabše vrste, da pa mora propasti vsak list, naj je kvalitativno še tako dober, če se občinstvo ne strinja z njegovo tendenco.

Za Trst je značilno, da se ne more vzdržati noben italijanski list, ki bi zastopal avstrijsko državno misel. Razen uradnega lista »Osservatore italiano«, ki ga seveda živa duša ne čita, ima vlada na razpolaganje samo staro »Triester Zeitung«, ki je avstrijska. Ustanovila je, časih tudi že s prav znatnimi žrtvami, italijanske liste z avstrijsko tendenco, a vsak je že po kratkem obstanku zmrnil. Zadnji tak poskus je vlada napravila lani. Začela je izdajati list »Adriatic«.

Uredništvo je naročilo opravo, a ko je list na jetiki umrl, še oprave ni hotel nihče plačati. Merodajni list v Trstu je »Piccolo«. List je spretno urejevan, ima dopisnike prve vrste iz vseh svetovnih mest in ker posveča lokalni kroniki največjo skrb, se je tako utrdil in udomačil, da dominira v Trstu. Na vplivu »Piccola« na vse javno mnenje v Trstu se spozna sugestivna moč časopisja posebno eklatantno. »Piccolo« ima seveda velikanski dohodkov. Ne samo od naročnikov in inseratov, nego tudi od notic. Če hoče kdo objaviti v »Piccolo«, kako obvestilo recimo o kaki prireditvi, mora to plačati. To je tudi čisto naravno in udomačeno po vsem svetu, izvzemši seveda Slovence, ker bi listi drugače sploh ne mogli izhajati. »Piccolo« plačuje svojim dopisnikom iz Rima, Pariza, Londona itd. za vsak članek po 60 K; če bi živel le od naročnikov ter inseratov, bi bilo teh dopisov kmalu konec in bi sploh list hitro nazadoval.

»Piccolo« je v Trstu moč prve vrste in donša bogatih dohodkov. Seveda se nobenemu uredniku ne bo posrečilo, da bi le primeroma toliko zaslužil in prištedil, kakor glavni urednik »Neue Freie Presse«, Moric Benedikt, ki si je v osemnajstih letih prihranil 25 milijonov kron.

»Piccolo« je ustanovil neki ogrski Žid Mayer, dvignili pa so ta list

večinoma žurnalisti iz Italije, ki jih je sploh mnogo v Trstu. Najboljši svoj moč je »Piccolo« pred kratkim izgubil, ko je urednik dr. Salata izstopil iz uredništva, ker je postal deželni odbornik istrski.

Drug zelo upliven list, nekako glasilo intelektualcev med Italijani, je »Independente«, ki posveča samo političnim in kulturnim vprašanjem večjo pozornost in je nosilec najdosednejšega irenditizma. Materijelno se mora »Independente« vedno boriti s težavami.

Polg teh dveh listov izhaja kot tretji podpornik vladajoče italijanske stranke obkuren list »Glasztino«. To je skrajno ubožno zmašilo, naravnost škandalozen list, ker pa velja samo 2 v in apeluje vedno le na najnižje instikte, se materijelno menda čisto dobro izplača njegovega izdajatelju, slovenskemu renegatu Werku.

Seveda izhaja še več drugih listov. Italijanski socialni demokratje imajo svoj list »Lavoratore«, odpadli socialni demokrat Pagnini izdaja list »Azione socialista«, Mazinijanci imajo svojo »Emancipazione« in klerikalci list »Amico«, ki ga pa menda še duhovniki ne čitajo.

Svoj čas je izhajal v Trstu list »Sole«, ki ga je izdajal hrvaški renegat Camber. To je bil briljanten žurnalist in bil iredenti silno neva-

ren, a Camber je bil mož revolverja in je s tem svoj list ugonobil. Po njegovi hitri smrti je prevzel list časniki Cuttin, eden najboljših italijanskih stilistikov. — Cuttin je rodom gorški Slovenec — a ga ni mogel vzdržati. Zdaj izdaja Cuttin revolverski list najhujše vrste, »Coda del Diavolo«.

Od žurnalistike je samo en korak do lepih umetnosti.

Trst je velik in bogat, a iz bogastva izvirajočih dolžnosti ne pozna, najmanj dolžnosti napram kulturi in njenim delavcem.

Res, Trst ima galerijo Rivoltella, na katero je lahko ponosen. Toda temelj te galerije je položil nekdanji mesar in poznejši spekulant in goljuf Rivoltella, ki je tudi svojo knežjo palačo zapustil v ta namen. Tržaška mestna občina spopolnjuje to galerijo s precejšnjim uspehom, a Tržščani se zanjo prav malo zanimajo. V takem mestu kakor Trst, bi morala cveteti domača umetnost. A v Trstu ni danes ne enega znamenitejšega slikarja ali kiparja italijanske narodnosti. Kar se jih je Tržščanov posvetilo umetnosti, se sploh nobeden ni posebno visoko povzpel in šeti žive v drugih krajih. V boljših privatnih hišah že imajo slike večje vrednosti, a te so kupljene navadno na kaki razstavi v Benetkah in največkrat dobljene v dar.

Še slabše je z znanostjo, s pesništvo in z beletristiko. Vso znanost in lepo literaturo reprezentira v Trstu Attilio Hortis, nekdanji državni poslanec, ki je pred leti zložil nekaj pesmi in spisal nekaj literarnih zgodovinskih stvari, od tega pa samo pije in lovi vsakovrstne stipendije za umetnike, pesnike in znanstvenike. Odjedel jih je različnim talentiranim ljudem že precej; pač lahko, ker ga laški listi neprestano proslavljajo in časte. Tržaški Italijani so jako ponosni na svojega Hortisa, dasi 99% vseh Italijanov niti pojma nima, kaj je Hortis spisal predno se mu je začela roka tresti.

Trst nima ne enega pesnika, ne enega prozajista, ne enega znanstvenika, ki bi ga bilo vredno omeniti. Lokalni zgodovinar Caprin je bil zadnji. Edino, kar se v Trstu vsaj nekoliko še goji, je gledališka kritika, a tudi to le bolj izjemoma in le v »Independente«. Edino, kar se stori v Trstu za lepo literaturo, so nagrade, ki se dele vsako leto za najboljše canzone popolare v tržaškem dijalektu.

Ta mizerija izvira od tod, ker literarnim potrebam tržaškega občinstva zadostujejo romani, ki izhajajo v »Piccolo« in različne druge, kar mogoče cenene publikacije zabavne vsebine.

(Konec prihodnj.)

Rekonstrukcija kabineta?

Praga, 16. novembra. V večerajšnji seji češkega izvršnega odbora je posl. dr. Kramář naznanil, da se bo v najkrajšem času izvršila sprememba v ministrstvu. Na mesto Bienertovega kabineta pride prehodno ministrstvo, kojega naloga bo sestaviti s strankami delavni program, ki bo obsegal samo nujne gospodarske in državne stvari. Kot posredovalci med strankami in med vlado bodo na slovanski strani Poljaki, na nemški pa kršč. socialci, ko bo ta naloga rešena stopi na površje definitivno koalicijsko ministrstvo. Z baronom Bienertom se torej Čehi ne bodo več pogajali in bi tega tudi nikakor ne hoteli storiti.

Poroča se, da večina čeških in sploh večina slovanskih poslancev za prehodno ministrstvo ni tako navdušena kakor dr. Kramář, ker v takem provizoričnem kabinetu ne vidi rešitve krize, temveč samo zavlačevanje. Večina »Slov. Enote« zahteva popolno in takojšnjo jasnost.

Konferenca

Dunaj, 16. novembra. V današnji konferenci voditelj kršč. socialcev in nemških svobodomislenskih strank pri Bienertu so Nemci zahtevali, da se zahtevam »Slov. Enote« nikakor ne ugodijo. Pozitivnega rezultata sicer konferenca ni imela. Navzoči poslanci so zahtevali, naj vlada v prihodnji seji parlamenta vložijo proračunski provizorij. Prihodnja seja naj se vrši na vsak način, pa naj »Slov. Enota« popusti ali ne.

Persekucija

Linec, 16. novembra. Lokale tukajšnje češke soc. demokratične organizacije, ki jih je policija dne 9. t. m. zaplenila, je policija danes zopet preiskala in zaplenila vse knjige, listine, letake in vse premoženje. Nato je lokalne zopet zaplenila in zaplenila. Proti vsem funkcionarjem se je vložila ovadba zaradi skrivnega združevanja.

Kriza na Ogrskem

Ministrski svet

Budimpešta, 16. novembra. Današnji ministrski svet, ki se je prekinil, ker so deputacije prišle Košutu čestitati za rojstnemu dnevu, se je popoldne nadaljeval in je trajal do 2. popoldne. Ministri so glede principijelnih vprašanj edini in obravnavajo se le še podrobnosti. V današnji seji so bila na dnevnem redu plačevanja v gotovini in vojaška vprašanja. Glede prve točke je upati, da se doseže sporazum s krono na podlagi Wekerlovih predlogov. Glede vojaških vprašanj pa je vedno bolj jasno, da krona ne bo ničesar dovolila, kar bi šlo čez meje davčnega programa.

Dopisi.

Iz Nemčije. Društvo slovanskih tehnikov v Strelitzu na Meklenburškem je imelo 9. proš. meseca svoje tečajno zborovanje, na katerem je lahko z veseljem spoznalo iz vseh odborovih poročil, da je društvo vrlo napredovalo na vsej črti programa, ki si ga je stavilo. V novi odbor so bili izvoljeni: Predsednik: stud. arh. Ivan Zupan. (Slovenec); podpredsednik: stud. ing. J. R. Tabakoff. (Bolgar); tajnik: stud. arh. Zenon Fierveger. (Poljak); blagajnik: stud. ing. Dimitri Abalakoff. (Rus); knjižničar: stud. arh. Marjan Lindner. (Poljak); arhivar: stud. ing. Josip Gralla. (Poljak); revizor: stud. ing. Ivan Marion Colussi. (Hrvat). Tako so v odboru zastopane vse slovanske frakcije, nahajajoče se v Strelitzu, kar je mnogega pomena pri spoznavanju in za zedinjenje slovanskih. »Bratska Sveza« je ob svoji obletnici 17. oktobra 1909 priredila svojim članom, kakor tudi mnogostevilnim gostom, sijajen večer z lepim vspešnim predstavljenjem. Mladi društveni predsednik je pozdravil goste v nemškem, navzoče Slovane v slovenskem jeziku. Izražal je radost, da društvo uživa toliko simpatije, kar so nam potrdili tako mnogostevilni gosti s svojim posetom. Nato je govoril o delovanju društva in med tem povdarjal, da je bila potreba ustanoviti tu, poleg tako mnogih nemških društev, tudi slovansko »Bratsko Svezo«, kajti nad 70 Slovanov poseja tukajšnje višje tehnike in gotovo jim je »Bratska Sveza« v prvih dneh dobro došla, lepo zavetje, bodisi radi informacij ali radi jezika. Iste misli so potem izrazili še v poljskem jeziku, član Gutav pl. Zawadzki, v ruskem Vladimir Dimitrijew, in v bulgarskem Dimitar Bradwaroff. Vseh 14 točk programa so izpolnili člani društva, med odmorom pa je svirala godba. Nato je bila prosta zabava ob srečlovi in licitacijah, potem ples. Tako goji vseslovansko društvo »Bratska Sveza« v sredi Germanije trdno vez ljubavi med brati Slovani in se že ob svoji enoletnici lahko kosa z enakimi starejšimi društvi. Društvena knjižnica obsega 300 raznih slov. knjig in je naročena na 15 časopisov.

Dnevne vesti.

+ Klerikalei in mengiška pivovarna. »Slovenec« piše v sinočni številki: »Mengiške pivovarne nima noben naš prvak v rokah, mengiška pivovarna je last Julija Stareta dedičev.« Ta »Slovenčeva« izjava ni nič drugega kot jezuitska zvijačnost. Julija Stareta dediči so lastniki mengiške pivovarne samo na papirju, v resnici pa nimajo v tej pivovarni prav nič govornosti in komandira tam »Ljudska posojilnica« kakor hoče in zna. Ko je pivovarna »Union« hotela kupiti tudi mengiško pivovarno, ni šla vprašat Julija Stareta dedičev, nego je poslala svojega pooblaščenca k dr. Ivanu Šusteršiču, da se z njim dogovori. Dr. Šusteršič se je brez vsega zadržanja izrekel za to, da prodaja »Ljudska posojilnica« mengiško pivovarno oni isti družbi, ki je kupila tudi Aurovo pivovarno. Pa ni ostalo samo pri tem. Začela so se pogajanja za kupno ceno, pa zopet ne za Julija Stareta dediči, marveč za »Ljudsko posojilnico«, ki ji stoji na čelu dr. Šusteršič. Ta pogajanja pa so se razbila, ker so klerikalei zahtevali velikanoski odkupnino, pa niso mogli predložiti niti pravilne bilance, niti inventarja. Tako neumen pa ni nihče, da bi za mengiško pivovarno dal ogromno svoto, ne da bi se prepričal, koliko je vredna. Ker klerikalei niso mogli izkazati in dokazati, da je mengiška pivovarna toliko vredna, kolikor so klerikalei zahtevali, pivovarna družba »Union« pa ni hotela kupiti mačka v vreči in se ni dala odreti, zato so se pogajanja razbila. Klerikalei so že mislili, da si bodo nabasali žepe s tisočaki, a ko jim je to upanje splavalo po vodi, so si hitro ogrnili narodni plašč in začeli divjati kakor norec. Vse »Slovenčeve« kričanje nima drugega namena, kakor spraviti pivovarno družbo »Union« v strah in jo prisiliti, da bi kupila mengiško pivovarno. Klerikalei love sedaj pač tudi gostilničarje, da bi njim obesili mengiško pivovarno in obetajo tudi mastne provizije, a upanja nimajo nič, da bi gostilničarji sedli na njihove limanice in plačali še 200.000 kron več, kot so klerikalei poštenjaki zahtevali od pivovarne družbe »Union«. Tako je stvar in ljudje, ki tako delajo, so zadnji na svetu, ki smejo igrati moraliste.

+ Svinjarija ljubljanskega škofa. Z Dunaja se nam piše: Od popolnoma verodostojne strani čujem, da se je na zadnji konferenci avstrijskih škofov sicer ne pri oficijelnih obravnavah, pač pa privatno jako obširno govorilo o umazanih bukvicah ljubljanskega škofa. Na konferenci zbrani škofje so bili mnenja, da je postala pozicija ljubljanskega škofa nevarna in da nikakor ne kaže, da bi škofje storili kak korak za rešitev svojega tovariša Jegliča. Škofje sodijo, da bo Jeglič primoran resignirati in se umakniti v kak samostan, ker je kompromitiral ne le sebe, nego vso katoliško cerkev. Najbolj se škofje boje, da bi prišla Jegličeva afera v državni zboru v katerikoli obliki na razpravo.

+ Naši inserati. »Slovenec« nesramnost presega vse meje. Svoj čas je prišlo do dogovora, da »Slovenski Narod« in »Slovenec« ne bosta pričevala inseratov pronosiranih nemškutarjev. Mi smo se tega vedno zvesto držali, »Slovenec« pa je seveda z največjim veseljem prelomil svojo besedo in v proslavo krvavega 20. septembra priobčil celo inserat predsednika »Kranjske šparkske«. »Slovenski Narod« ni hotel prinesiti niti kupčijskega naznana pivovarne družbe »Union«. Mi tega inserata nismo hoteli — »Slovenec« in klerikalni listi pa so ga z veseljem priobčili. Na eni strani zabavljajo na družbo »Union«, na drugi strani pa jemljejo od nje denar! In ta isti »Slovenec«, ki tako postopa, se upa nekaj zabavljati glede naših inseratov. Pozivljamo ga, naj nemudoma objavi vse, kar nam more očitati glede naših inseratov; če tega ne stori, je njegov zabavljanje šuftarija. Torej na dan. »Slovenski Narod« je pošten list in se ne pušči dopasti takih očitanih.

+ Škofova brošura izide v nemškem prevodu na Dunaju. Še predno je izšla, se je prijavilo, kakor poročajo nemški listi, 6500 naročnikov. — Hrvaški prevod škofove brošure je izšel večeraj v četrti izdaji. V Zagrebu so torej razpečali že blizu 10.000 izvodov škofovega pornografičnega delca. Ker izide škofova knjižica tudi v češkem prevodu, se lahko trdi, da ni v vsi Avstriji »pisateljica«, čegar »umotvor« bi imel toliko čitateljev, kakor knjižica škofa Antona Bonaventura. Bonaventura je torej po vsi pravici lahko »ponosen« na svoj rdeči umotvor!

+ C. kr. dvorna knjižnica in naši klerikalni moralisti. »Katoliška tiskarna«, ki je tiskala rdečo škofovo brošuro, bi bila morala poslati dvorni knjižnici na Dunaj takozvani »dolžnostni eksemplar« te brošure.

Ker je pa škofa strah, klerikalei pa avar pred dvornimi krogi, so se pa kar potuhili in niso — nobenega iztisa te brošure odpelali na Dunaj! Kakor smo izvedeli, se je pa nekdo drug dvorne knjižnice na ta način usmilil, da ji je — svoj eksemplar te škofove brošure poslal!

— Slovensko deželno gledališče. Zaradi bolezni g. B. pl. Vukovića se jutri ne more peti opera »Nižina« ter se zato ponavlja prvič za neparabonante Eyslerjeva dunajska opereta »Umetniška kri« z gđ. Hadrbolevo, gđ. Thalerjevo, go. Bukševko, g. Iličičem, g. Povhetom, g. Lipnickim, g. Bukšekom, g. Nučičem in g. Molkom. Prevod te vesele in vsgok elegantne operete, ki se je pela na Dunaju prvič leta 1904/5, je oskrbel g. Cvetko Golar. Opereto dirigira g. kapelnik V. Talich.

— Slovensko gledališče. Sinoči je gostoval v Strindbergovi drami »Oče« gospod Ignacij Borštnik. Ritmojstrova uloga, v kateri je nastopal, je jako primerna njegovemu umetniškemu naturelu in njegovim strogo realističnim igri, ki deluje z ostrimi dramatičnimi povdarki in vpliva silno na gledalca. Strindbergov »Oče«, mislim, je prilično znan pri nas; v njem se odigrava ljuta, tragična borba med možem in ženo, kdo ima prednost in večjo oblast nad otrokom. Ritmojster in njegova soproga Lavra hoteta hčer Berto vzgajati vsak po svoje: Oče jo hoče poslati v svobodnemiseln pensionat, mati pa jo hoče obdržati doma in jo vzgajati v pietistnem duhu za slikarico. Novi doktor Oestermark, katerega je Lavra takoj ob prihodu napačno informirala o bolestem stanju ritmojstrovega duha, v svoji nepredvidnosti, in ne da bi poznal zle njene namene, in svari, naj nikar ne zbuja kakakega suma v ritmojstru, ker more to jako usodepolno vplivati na njegove živce.

Lavra to v svoji borbi napram možu, kjer se ne straši nikakih sredstev, takoj izrabiti in na rafiniran način vzbudi v ritmojstru sum, da on ni Bertin oče. Nadalje sliši od dr. Oestermarka, da blaznik izgubi vso pravico do svojega otroka. Zato povzroči viharo sceno, preprič, v katerem zagrozi svojem možu, da ga bo postavila pod varuštvo, ker je blazen, in dokazala to s pismom, ki ga ji je sam napisal. Ritmojster se razgnani in v divji jezi zgrabi gorečo svetilko in jo vrže proti Lavri. Zdaj ona lahko nastopi proti možu: Stori je zločin, izvirajoč iz blaznosti. Dr. Oestermark prinese prisilni jopič, in stara Marjeta, doživlja ritmojstrova, ga mu obleče, ko ga je s spomini na njegovo mladost zazibala v sladke sanje. Ritmojster spregleda, kaj se je zgodilo z njim, in pade v besen obup, dokler ga ne zadene kap. Lavra pa objame svoj hčer: »Moj otrok, moj lastni otrok.« — Strindberg je znan kot strasten sovražnik ženskega spola, in prav v tej drami je dal v polni meri duška svojem srdcu. Gospod Borštnik je prikazal ritmojstra z neodoljivo umetniško silo, ki je vzbudila v občinstvu globok vtis in svečano razpoloženje. Opremil ga je z ostro karakteristiko in igral z naravnim čutom, gradacija njegove igre, kako rase in se dviga njegova obupna jeza, priča o popolnosti njegove tehnike in ga kaže na vrhunec razvoja. Želimo, da bi imeli priliko ga znova pozdraviti na naši pozornici. Lavro, demonsko ženo, je igrala ga. Borštnikova. Izmenadila je njena neprisljuna in lahka igra, njena virtuozna umetnost, ki nikdar ne prestopi mej ampak ostane vedno v harmoničnem krogu. Njen ironični smeh, iz katerega se zrcali vsa njena moč in pretkanost, sploh ves njen nastop izdaja umetnico. Odlikovana je bila z lepim bukejem. Hčer Berto je igrala gđ. Wintrova s priprosto naravnostjo. Pastor je bil g. Danilo; ki je vse storil, kar mu nudi ta mala uloga. Doktorja je igral Skrbineš, sicer čedno, a imel je premlado masko. Ga. Bukšekova je bila Margaret; igrala je v smislu drame in skozi skoz dostojno. Občinstvo je prirejalo zlasti gostu navdušene aplavze. Obisk je bil dober.

— Pležen Ciril - Metodovi družbi. Program za narodno slavnost, ki se vrši v korist Ciril-Methodovi družbi koncem listopada in začetkom grudnia v Plzinu, je že definitivno končan in bo sledeči: Sobota, 28. listopada, pozdravni večer. Nedelja, 29. listopada, dopoldne ob 10. uri, otvoritev slovenske pokrajinske razstave v prostorih mestnega muzeja. Popoldne ob 3. uri v veliki dvorani »Mešč. besede« velik ljudski shod, na katerem govore: g. posl. in župan ljubljanski Ivan Hrihar, dalje cand. iur. Lev Brunčko in cand. techn. Janko Močkovšek. Shod otvori župan plzenski g. dr. Peták. Sobota 4. in nedelja 5. decembra: ljudska slavnost. V soboto se otvori bazar, v katerem se bodo prodajali slovanski narodni izdelki, vinska poskuševalnica in reklama turistična razstava v »Mešč. besedi«. Zvečer je slavnostna akademija, pri kateri sodeluje pevsko društvo »Smetana«; na programu bodo sanje slovenske skladbe. Dalje sodelujejo

razni umetniki z recitacijami slovanskih pesmi in slovanski praški akademiki. Ljudsko veselico v nedeljo otvori popoldne promenadni koncert v vel. dvorani »Mešč. besede«, kjer bodo plzenske dame v slovanskih narodnih krojih imele kavarno, buffet, cvetličnjak itd. Zvečer je umetniški kabaret. V torek, 7. decembra je slednji turistični večer, na katerem predava g. iur. dr. in phil. dr. Viktor Dvorský iz Prage o slovanski zemlji; predavanje bo spremljalo okoli 200 skioptičnih slik iz naših krajev. V Plzinu vlada za to slavnost, ki jo priredi »Československe jednote« plzenski odesk, veliko zanimanje in udeležba obeta biti prav ogromna.

— Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani naznanja, da je založila tri vrste krasnih, originalnih božičnih razglednic. Razglednice se bodo začele razpečevati zanesljivo koncem novembra t. l. Naročila naj se pošlje na pisarno družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani, Narodni dom.

— Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je založila narodni kolek »Št. Ilj«. Kolek je napravila domača tvrdka, je prav ličen, zatorej naj občinstvo pridno sega po njem.

— Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani opozarja svoje podružnice, da gre leto proti koncu. Vsled tega naj se zaostalo članarino kmalu nabere ter isto odpošlje vodstveni blagajni po položnici ali poštni nakaznici.

— Poziv! Odbor dijaškega podpornega društva »Radogoj« v Ljubljani se obrača do vseh slov. občinstva sploh, posebej pa še na bivše svoje podpirance z nujno prošnjo za podporo. Društvo more vršiti le tedaj svojo vzvišeno nalogo, ako ga v resnici podpira slov. občinstvo, in prvi vrsti seveda slovensko razumnstvo. Boda našega dijaštva po vseučiliških mestih postaja vedno večja; od dne do dne prihajajo na naše društvo prošnje ubogih, a pridnih in nadarjenih slov. akademikov, da jih društvo reši iz njihovega naravnost obupnega položaja. A društvo mora radi nedostajanja gmotnih sredstev, radi premajhne podpore od strani slov. občinstva in radi nerednega vračanja podpor bivših podpirancev, ki so že v stalnih službah, zavračati prošnje mnogih zelo potrebnih in pridnih visokošolcev. Rodoljubi in človekoljubi! ne prepuščajte svojega nadebnega dijaštva bedi in pomanjkanju, ki je ugonobilo že mnogo naših zelo nadarjenih akademikov, ampak priskočite mu na pomoč s podporami, saj vršite s tem človekoljubno in narodno delo. Zato vas vabi društvo »Radogoj«, da mu pristopite kot redni ali podporni člani. Vsak dar se hvaležno sprejme. — Odbor »Radogoj«.

— »Slovenec« je v ponedeljkovi številki napisal, da so v Simon Gregorčičevi čitalnici »mnogi grdi listi«. Morda je mislil na samega sebe in svojega sinčka, zakaj v čitalnici drugih grdi listov ni. Če »Slovenec« informator trdi, da sta »Domoljub« in »Čas« skrita v skritem kotu, da jih čitatelj ne more dobiti, je to laž, zakaj res je, da sta postavljena na svoj prostor, kakor vsak drug list. Nadalje se spodtika, da ni v čitalnici »Vrta« in »Angeljčka«. Prav, naj bi ju bilo upravičeno doposlalo, pa bi se ju bilo dragevele sprejelo, kakor so se sprejeli drugi listi brezplačno. Sicer pa po »Vrta« in »Angeljčku« do danes razen vnetega in rednega obiskovalca čitalnice ni še nihče vprašal. Ako bi bilo temu »gorečemu čitatelju« res kaj za napredek in procvit čitalnice, bi bil svoj nasvet zapisal v pritožno knjigo, če je želel, da se ustreže njegovi želji. Toda tega ni storil, ker se je v knjigi treba podpisati s polnim imenom.

— Predavanje. Jutri zvečer se vrši v veliki dvorani »Mestnega doma« poljudno predavanje splošne delavske zveze »Vzajemnost« o predmetu »Higijena kože«. Iz prijaznosti predava mestni šolski zdravnik g. dr. Jernej Demšar. Začetek ob 8. uri. Vstop vsakomur prost.

— Zanimivo predavanje. V Ljubljano je dospel francoski profesor A. Charles, član društva za razširjevanje znanja francoskega jezika, in priredi v petek ob 8. zvečer v dvorani Mestnega doma predavanje. Tema njegovemu predavanju je »1789—1852 — zgodovina in literatura Francozov«. Prof. Charles je že z velikim uspehom predaval v Pragi, na Dunaju, v Budimpešti, v Zagrebu, v Trstu, v Benetkah itd. Vstopnina za I. prostor 1 K, za II. prostor 50 v. Danes je imel prof. Charles predavanje za dijak na ljubljanski realki.

— Cerele Franco-Illyrien. Predavanje za prvi kurz, ki bi se imelo vršiti prihodnji petek, se bo vršilo ta teden izjemoma jutri, v četrtek, ob šestih zvečer.

— Odobrena učna knjiga. Načno ministrstvo je odobrilo knjigo: Poljanec, dr. Leopold, Mineralogija in geologija za velike gimnazije. Cena 2 K 80 v.

— Ljubljanski akademiki prirode prihodnji plesni večer v nedeljo,

21. t. m. — Gg. člani se vabijo jutri, v četrtek ob pol 9. v Narodno kavarano na občini zbor.

— Za bolnico usmiljenih bratov v Kandiji nabira se dni po Ljubljani milodare eden izmed bratov. Priporočamo ga dobrosrčnosti in radodarnosti cenjenega občinstva.

— Deželno pomožno društvo za bolne na pljučih. V četrtek, dne 18. t. m. vrši se ob pol 6. zvečer v biblioteki dvorani c. kr. deželne vlade odbovora seja, v kateri se bo sklepalo o izdaji »Modrega Jankota«, krasne ilustrovane knjige za mladino.

— Slovensko trgovsko društvo »Merkur« vabi interesele še enkrat na aktualno predavanje, ki se vrši danes zvečer ob 9. v društvenih prostorih »Narodnega doma«. Predaval bo gosp. Rudolf Šega o »bančni politiki in o ločitvi avstro-ogrške banke«.

Iz Gline se nam piše: »Rdeči Prapor« z dne 13. novembra t. l. prinesel je članek o nekem protidelaškem sklepu občinskega odbora viškega. Gre se namreč za pokritje stroškov za stavbo šole. Dopisnik »Prapora« sam priznava, da je zgradba šole res nujno potrebna in to mora videti vsak občan ter smo v tem tudi vsi edini. Le pokritje teh stroškov »Rdečemu Praporu« ni po volji; po njegovem mnenju bodo morali šolsko poslopje — katero bo stalo z opravo vred 140.000 kron — plačati samo delavci. Dopisnik v svoji nevednosti ali zlobnosti pravi: Občinski odbor si ni dolgo belil glave glede pokritja teh stroškov, marveč je kar na kratko sklenil »stroške plačati delavci«. Nevednemu dopisniku naj služi v pojasnilo, da se je občinski odbor v mnogih sejah razgovarjal o tem in pretresaval, kje bi se do bilo pokritje za šolo, da ne bi bili občani preveč obdavčeni. Ker se je že lansko leto v ta namen naložilo na doklade 10 %, tako, da imamo sedaj 35 % občinske doklade, za to ni mogel občinski odbor naložiti zopet na doklade vse, posebej z ozirom na posestnike v Rožni dolini in na Glinah. Ali niso ti posestniki večina delavci, kateri so do malega vsi do vratu zadolženi, ali se jim naj s še večjimi dokladi popolnoma vrat zadrgne. Samo radi tega je sklenil občinski odbor naklado na vino in to tako majhno, da pride na liter komaj 4 vinarje. Ali naj se naloži naklada na življenjske potrebe, ki so brez tega neznosno drage, kar tare sosebno delavca, ki jih mora kupovati? Občinski odbor je prišel do prepričanja, da to ne gre in za to se je seglo na vino. Smešna pa je trditve dopisnika, kakor da bi vse vino samo delavci popili. Tako dobro jim pač ne gre, če pa je po dopisnikovem mnenju to res, potem jim je le čestitati! S tako doklado bo vsak nekaj prizadel, kar je pravilno, kdor se pa hoče temu ogniti, naj ne pije vina, saj so še druge pijače, katere radi šole ne bodo obdavčene. Da bi pa nosili šolski davek samo premožni, drugi pa ne, takega zakona pa še nimamo. Toliko v pojasnilo dopisniku »Rdečega Prapora«.

Bralno društvo v Gor. Logatecu otvori v nedeljo, dne 21. t. m. javno ljudsko knjižnico. Knjige se bodo izposojevale vsako sredo od 6.—7. zvečer in vsako nedeljo od 11.—12. dopoldne v društvenih prostorih. Blizajo se dolgi zimski večeri, dobra knjiga je gotovo najboljša zabava; zato segajte pridno po knjigah. — Vstopnina znaša 20 vinarjev, za vsako izposojeno knjigo se plača 2 vin. odškodnine. Društvo si je nabavilo veliko število raznovrstnih knjig, mnogo so jih tudi darovali prijatelji društva, katerim se tukaj še javno zahvaljujemo. Posebna zahvala pa gre gospodoma Juliju Lenassiju in Ivanu Riharju, ki sta z večjimi denarnimi zneski podprla to za povzdigo izobrazbe važno podjetje.

Odsek idrijskega »Sokola« v Sp. Idriji priredi v nedeljo, dne 21. t. m. ob 3. popoldne veselico v prostorih br. Štefana Lapajneti v Spodnji Idriji.

V Spodnji Idriji bodo nove volitve občinskega odbora dne 4. decembra t. l., in sicer voli tretji razred ob 9. zjutraj, drugi ob 1. in prvi ob 3. popoldne.

Zastupila se je v Gradišču ob Soči gđ. Roža Marega. Neznosna živčna bolezen jo je gnala v smrt.

Kolesar ponesrečil. Blizu Berse na Goriškem sta trčila kolesarja Jakob Čeket iz Foljana in Anton Gregor iz Topoljana. Čeket je padel tako nesrečno s kolesa, da je na mestu mrtev obležal.

Tatvina v židovskem svetišču. V noči od ponedeljka na torek so prišli neznan tatovi skozi strešno okno v tržaško židovsko svetišče. Ko je zjutraj služabnik odprl vrata, je videl, da je tabernakelj odprt, sveta pisma pa razmetana po tleh. Srebrne posode so izginile. Srebrni okovi pri knjigah so bili potrgani. Židovska cerkevna občina ima baje 2000 K škoda.

Na smrti na večalih je obsojilo sodišče v Rovinju 46letnega očene-

Od revmatisma, od protina, glavobola, zobobola! Ali ste si po prepihu, prehlajenju kaj nakopali? Poizkusite z bolečine tolajeti, zdravilnim, krepujočim, izfluide. To ni samo reklama. Tucat poizkušajo 5 kron poštnine prosto. Izdelovalec samo lekarnar Feller v Stubici, Elzin trg šte. 238 na Hrvaškem.

Narodovo zdravilo. Tako se sme imenovati bolesto utešujoče, mišice in živce krepijoče, kot mazilo dobro znano „Molleve francosko izganje in sol“, katero se splošno in uspešno porablja pri trganju po udih in pri drugih naslednjih prehlajenja. Cena steklenici K 1.90. Po poštnem povzetju razpošilja na mazilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj na Dunaju, Tuchlauben 9. V zalozah po deželi je izredno zahtevati MOLL-ov prepravi, zagnanovan z varstveno znamko in podpisom. 28

Priporočamo našim rodbinam
kolinsko cikorijo.

Forman
proti
nahodu
Škatlica 40 vin.
Po vsch lekarnah.

Zlata svetinja
Berolin, Pariz, Rim itd.
Dobiva se povsod.
Najboljše krm.
Elstilo za
zobe
Indukcija:
O. SEYDEL
Stribarjeva ulica 7.

Proti prahajem, luskinam in izpadanju las
deluje najboljša priznana
Tanno-chinin tinktura za lase

katera okrepuje lasišče, odstranjuje luske in preprečuje izpadanje las. 1 steklenica s navodilom 1 krono. Razpošilja se z obratno pošto ne manj kot dve steklenici.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medic. mil, medicinal vin, specialni lot, najfiniših parumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod itd.

Dež. lekarna Milana Leusteka
v Ljubljani Rešaja cesta št. 1.
poleg novozgrajenega Fran Jožefovega
jučil. mostu 19

Darila.

Upravištvu našega lista so poslali:
Za družbo sv. Cirila in Metoda:
Odbor ženske podružnice sv. Cirila in Metoda v Idriji nabral je pri svojih članicah 54 K, mesto venca na krsto g. Fani Lapaine. — G. Ivan in Katinka Guštin v Metki 10 kron, g. Milan Guštin pa 5 K, mesto venca na krsto g. Gratzler, skupno 15 K. — G. F. K. Trošt na lgu nabral med svati na svatbi g. Vinko Ogorelec mil. iz Škofljice K 11.05. — Pohujšani bralci škofove brošure iz Cola K 5.60. — Skupaj K 85.66. — Živeli in srčna hvala!

Meteorološko poročilo.

nov. m.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C	Vetrovi	Nebo
16.	2 pop.	724.2	11.9	sl. svzhod	dež
	9. zv.	725.2	12.8	p. m. jvzh.	del. oblak.
17.	7. zj.	726.9	8.1	sl. vzhod	oblačno

Srednja včerajšnja temperatura 11.4°, norm. 35°. Padavina v 24 urah 21.5 mm.

Zahvala.

Nemogoče se nam je vsakemu posameznemu zahvaliti za ljubeznjive dokaze srčnega sočutja ki so nam dosti povodom bridke izgube srčno ljubljene hčerke

VANDE.

Vsled tega si usojava tem potom izreči najsrčnejšo zahvalo vsem, ki so se naju spomnili v težkih dneh bodisi, da so nam izrekli ustno ali pisмено svoje sožalje, oziroma položili krasnega cvetja na krsto pokojnice, oziroma, da so jo v tako velikem številu spremili k večnemu počitku. 4253

Ljubljana, 14. novembra 1909.

Libald in Marija pl. Trnkoczy.

Zahvala.

O priliki smrti naše nepozabne matere in sorodnice, nam je bilo vsestransko izraženo toliko sočutja, da nam je nemogoče zahvaliti se vsakemu posebej za tolažila. Radi tega izrečamo vsem, ki so nas na katerikoli način tesili, svojo najiskrenejšo zahvalo. Posebej pa se moramo še zahvaliti gg. pevcem za gniljivo petje, darovalcem krasnih venčev, raznim društvom, ki so s svojo udeležbo počastili blago rajnico, ter vsemu mnogobrojnemu občinstvu za tako obilo udeležbo na poti k zadnjemu počitku.

V Idriji, dne 16. novembra 1909.

Zaloga rodbina
Lapajne - Karmel.

Landaulet

(kupe s streho za odpiranje) prav dobro ohranjen se ceno proda.

Več pove upravnistvo »Slovenskega Naroda«. 4218

Kuharica

(bolj priletna) vajena v gostilni, se takoj sprejme za dobo 1. meseca.

Kje, pove upravnistvo »Slovenskega Naroda«. 4251

Vinske sode

iz hrastovega lesa, nekaj skoro novih, od 400, 600, 1200 litrov proda po nizki ceni.

FRAN CASCIO

Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 6.

Tvrška Toennies
proda od ddmolirane hiše na Poljanski cesti št. 13 4256

stara okna, vrata, ognjišča ter staro strešno opeko.

Vsa 368

parketska dela

prevzema

ter tudi daje material

Josip Puh

Ljubljana,

Gradaške ulice št. 20.

Ceno! — Solidno!

Prodaja oprave in orodja.

Na graščini Reka na Belonjskem bode

dne 23. novembra 1909 ob 9. dopoldne

dražbena prodaja

razne hišne oprave (med katero je več starinskih predmetov) ter drugega gospodarskega orodja proti takojšnjemu plačilu in odstranitvi kupljenih stvari.

Tudi se proda kompletna benedičanska žaga z benedimotorjem 8 konjskih sil.

Kupci se vljudo nabijo. 4255

Reka.

Prodaja gostilne.

Že 13 let v najboljšem obratu stoječa gostilna v sredini primorskega mesta Reke, se zaradi bolehnosti lastnice s koncesijo, harmonijom, glasbenim avtomatom iz proste roke proda za 2000 kron.

Pojasnila daje gosp. Ana Trojansk, Reka, Vla S. Vito 13.

H. Suttner

Ljubljana, Mostni trg

razpošilja 3866

ure, zlatnino in srebrnino

na vse kraje sveta Obrnite se zanesljivo na domačo slov. trdnico!

Voliki novi cenik zastoj!

novosti

Ploščnata, tenka, prava

nikelnasta Anker-Ros-

kopf ura na 6 kamnov, pokrovi ostanejo vedno beli, prav natančno 36 ur idoča. — K 4.50.

Srebrne ure od 6 kron naprej.

Večletno jamstvo. — Ako blago ne ugaja, se denar vrne.

Sokolske verzičice s slov. trakovi nikelnasta K 1.20, srebrna K 5.—.

Gostilna „Pri panju“ na Bledu

se takoj odda.

Povpraša naj se pri gospe Ani Mayerjevi v Kranju. 4224

Ako hočete

svoje čevlje varovati pred pokanjem, potem jih ne pustite snažiti z manjvrednimi izdelki, temveč samo z že priznano našo specialiteto, ki se zove

„Jurjevo čistilo“

(krema), po katerem zdobe čevlji hitro najlepši blesk.

„Jurjevo“ je danes specialiteta vseh krem, „Jurjevo“ obdrži usnje mehko in nepremočljivo, „Jurjevo“ ostane vedno sveže, torej se ne posuši, „Jurjevo“ daje najlepši in najhitrejši blesk, „Jurjevo“ se dobiva povsod in ima ljubljanski grad kot varstveno znamko. 4210

K. A. Kregar & Drag. Seljak, Ljubljana.

2 vinske kleti

se oddasta takoj v najem na Glincah 220 pri Ljubljani.

Ivan Jager.

Izurjena

šivilja

se išče.

Kje, pove uprav. »Slov. Naroda«.

Vajenca

sprejme takoj Boguslav Kalaš, slaščicar, Frano Jožefova cesta št. 1 v Ljubljani. 4250

Pekovskega učenca

sprejme takoj 4220

Konrad Vidic, Jesenice-Fuzine, Gorenjsko.

Samo nekoliko dni!!

Zaradi pozne sezone prodajam moderne damske klobuke, trakove, svilu, nakit za klobuke, ovetlice, avbe za gledališče, sploh vse blago po znatno znižani ceni!

Mnogobrojnega obiska prosi

Minka Horvat

Sv. Jakoba trg 3, Bahovčeva hiša.

Ženitna ponudba.

Posestnik, mesar in gostilničar v znanem zdravilišču se želi seznaniti in poročiti z gospodično ali vdovo. Na starost se ne ozira, potrebno je le, da je iz gostilničarske ali mesarske rodbine.

Pisma s slikami je poslati pod „N 30“ na upravništvo »Slovenskega Naroda“, ter se vrnejo po preteku osmih dni. 4226

Stroga tajnost zjamčena.

Išče se

šivilja

ki bi prišla šivat na dom. 424

Naslov v uprav. »Slov. Naroda«.

Lepi

prodajalniški prostor

na vogalu hiše št. 7 v Gosposki ulici v Ljubljani,

se oddajo za februar

Proda se po primerni ceni

fotografski aparat

13x18, najbolje opremljen, z vso potrebno priborom in pripravo.

Ponudbe na upravništvo »Slovenskega Naroda«. 424

Poslovodja

za špecerijsko trgovino

izvežban v obveščanju s strankami, z dobrimi priporočili, se išče za takoj ali ob novem letu.

Ponudbe, ako mogoče s sliko na uprav. »Slovenskega Naroda« pod „Poslovodja v mestu“. 418

Knjigovodjo

sprejme s 1. aprilom 1910 ali pa tudi prej Posejilnica za Hirske bistrški ohranj v Trnovem na Kranjskem.

Prednost imajo reflektanti s prakso v zemljeknjižnih zadevah.

Ponudbe s prepisi izpričeval, ki se ne vrnejo, s popolnim opisom dosednjega delovanja in z navedbo plače, ki se zahteva, je poslati do konca t. m. na posojilnico. 4217

Svoji k svojim! 406

Prva in edina češko-slovenska trdnica za

uglaševanje klavirjev

posreduje kupovanje in prodajo novih in starih klavirjev, kakor tudi prevzema popravila vseh sistemov klavirjev. Uglasuje „Glasbeni Ma-tič“, „Mladiki“ in drugim slovenskim zavodom. Preglašuje pa brezplačno. — Vsa v to stroko spadajoča dela izvršujemo točno in ceno Najtopleje se priporoča

G. F. Jurásek,

prvi kranj-slov. uglaševalec klavirjev

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 62 a, I. nadst.

Vinske sode

iz hrastovega lesa, zdrave, močne

od 56 do 65 litrov,

„ 100 „ 120 „ 56

„ 200 „ 220 „

„ 600 „ 800 „

nadalje 8 komadov prav močnih, zdravih hrastovih sodov z vrati-cami v obsegu ml 36, 36, 39, 39, 40, 46, 42 in 50 ima naprododaj po primerno nizki ceni trdnica

M. Rosner & drug

v Ljubljani, poleg Koslerjeve pivovarne.

Sukna

In modno 3219

blago za obleke

priporoča firma

Karel Kocian

tvornica za sukno

v Humpolcu

na Češkem.

Vzorec franco.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z manjšajočimi se vplačili.

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi.

Rez. fond 44.437.636-01 K. Izplačane odškodnine in kapitalije 98.323.486-35 K

Pe velikosti druge vzajemne zavarovalnice naše države

z vseobsežni slovensko-narodno upravo.

Generalno zastopstvo v Ljubljani, v Gospodih ulici št. 12.

Zavaruje poslopja in premočnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkvalitetneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatno podporo v narodne in obecnokorisne namene.

Dobava kruha in ovsa.

C. kr. 27. domobranski pešpolk v Ljubljani oddaja
za leto 1910 zakupnim potom

dobavo kruha in ovsa.

Ponudna razprava se vrši dne 24. listopada ob 8. uri zjutraj
v provijatni pisarni, stara domobraska vojašnica I. nadstr., vrata št. 74.
Natančnejša pojasnila se dobe vsak dan od 8.—12. v omenjeni pisarni.

Pristine samo z
zvezdno znamko!

Pristine ruske galoše „Zvezdna znamka“

so najboljšo.

3908

Tvornica
„Provodnik“
v Rigi
jamči za stanovitnost.

Dobivajo se pri Vaso Petričiču v Ljubljani in po vseh
boljših trgovinah s čevlji in z galanterijskim blagom.

Učenec

star 13 do 15 let, poštenih staršev, s
primerno šolsko izobrazbo, se sprejme
v trgovino mešanega blaga pri Ivanu
Razboršku v smartnem pri Litiji.

J. Zamljen

čevljarški mojster
v Ljubljani, Kongresni trg št. 13
se priporoča za vsa v svojo stroko
spadajoča dela.
Izdeluje prave gorske in
telovadske čevlje.

Ugodna kupostan

44 metrov cefira, barhenta,
flanel, ovala itd. lepo razdeljenih v
kose od 1 do 8 metrov pošilja po
povzetju
za 18 kron
vrlo znana izvozna trgovina
V. J. Havliček a brata
v Podčrbrdih
Naročila tako
Priporočilo 852
Vaše blagorodje!
Vašo cenjeno pošiljatev smo ob-
držali z največjo zadovoljnostjo, ho-
čemo ostati še nadalje Vaši odjemalci
in priporočati Vašo cenjeno firmo
svojim znancem.
J. V.
Frydek, 14. januarja 1908

Ciril in Metodov čaj

v zavrtkih po 10, 20, 30, 50 in 70 vin. 2891
ki se prodaja v prid družbe sv. Cirila in Metoda.
Dobiva se povsod. Dobiva se povsod.
Glavna zaloga pri Prvi slov. zalogi čaja in ruma na debelo
v Ljubljani, Rožna ulica št. 41.

Karla Planinška pražena kava

je za poznavalce najboljše.

4121 Družbe
sv. Cirila in Metoda
za Istro.

Izvrstno sredstvo
proti vsakemu
kašlju in katarju.

PRSNi BONBONI

Zavitek 20 vinarjev. Dobi se povsod.
Glavna zaloga: PAVEL BAAR, Varaždin, Hrvaško.

Sohnoslikarska in pleskarska tvrdka Speletič & Remžgar

Rimska cesta št. 16 v Ljubljani

se priporočata slavnemu občinstvu za vsa v to stroko spadajoča
dela v Ljubljani kakor na deželi.
Delo solidno! 1296 Gene primerne!

Sezonska prodaja!!

Radi prevelike zaloge

oblek, povišnikov, zimskih sukenj, kratkih kožuhov in damske konfekcije
pod lastno ceno!

„Angleško skladišče oblek“ O. Bernatovič

Ljubljana, Mestni trg št. 5. 4252

Naznanilo preselitve.

Slavnemu občinstvu si usojam vljudno na-
znaniti, da sem preselil svoj

brivski in frizerski obrt

v hišo na Sv. Petra cesti 32
poleg kavarne „Avstrija“.

Salon za dame s posebnim vhomom in separiranimi
oddelki. Poleg umivanja glav, vsakovrstno friziranje
in barvanje las, priporočam svoj gorki in mrzli
zdravniški priporočeni sušilni aparat. Izvršujejo se
vsa lasna dela. Vpletke (kite) striženih in zmesanih
las v veliki izbiri. 3749

Z vsem spoštovanjem se priporoča

M. Podkrajšek

frizer za gospode in dame, Sv. Petra cesta št. 32.

Dr. Dralleja vijolična malatina

Sok iz glicerina in medu. Pušica K — 80 in K 150.

Se ne masti!

Idealno negovalo za kožo čudovitega učinka. Pomaga
tako in napravi kožo čudovitega učinka. Snažno in prak-
tično v porabi.

Proti hrapavim in razpokanim rokam!

Dobiva se povsod. Tvorniška zaloga: Dobiva se povsod.

M. Hoffmann & Ko., Dečin na L.

Jvan Jax in sin

v Ljubljani
Dunajska cesta 17

priporoča svojo bogato zalogo

voznih koles.

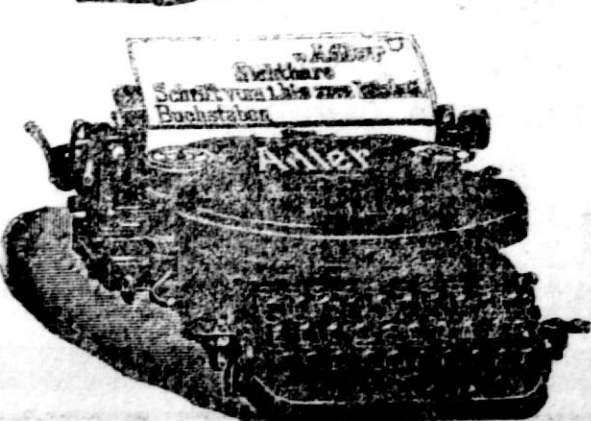

Šivalni stroji

za rodbino in obrt.

Brezplačni kurzi za vezenje v hiši.

Pisalni stroji „ADLER“.

Ant. Bajec

naznanja sl. p. n. občinstvu, da se
nahaja njegova

vrtnarija

na Karlovski cesti št. 2,

cvetlični salon

pa pod Trančo.

Izdelovanje šopkov, vencev L. L. d.
Okusno delo in zmerno ceno.

Velika zaloga suhih vencev.

:: :: Zunanja naročila točno. :: ::

Na debelo in drobno po nizkih
cenah priporočam svojo bogato
zalogo

trgovino

z galanterijskim in vseh
vrst kramarskim blagom
in pleteninami.

Devocionalije

in vse vrste blago za božja pota.

Tvorniška zaloga kranj, glavnikov.

Anton Skof

Trst, Jovankačev naselje, št. 6

C. kr. avstrijske državne železnice.

Izvoček iz voznega reda.

Veljaven od 1. oktobra 1909.

Odhod iz Ljubljane (juž. žel.)

7:03 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Tržič,
Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorico,
drž. žel., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak, (čez
Področico), Celovec.
7:25 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje,
Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
9:26 dopoldne. Osebn. vlak v smeri: Jese-
nice, Beljak, (čez Področico), Celovec,
Prago, Draždane, Berlin.
11:40 dopoldne. Osebn. vlak v smeri: Tržič,
Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorico,
drž. žel., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak, (čez
Področico), Celovec.

1:32 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Gro-
suplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
3:28 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Tržič,
Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorico,
drž. žel., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak, (čez
Področico), Celovec.
6:23 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Tržič,
Jesenice, Trbiž, Beljak, (čez Področico),
Celovec, Prago, Draždane, Berlin.

7:40 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje,
Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
10 ponoči. Osebn. vlak v smeri: Jesenice,
Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorico, drž. žel.,
Trst, c. kr. drž. žel., Beljak, juž. žel., (čez
Področico) Prago, Draždane, Berlin.

Odhod iz Ljubljane (državne železnice):

7:25 zjutraj: Osebn. vlak v Kamnik.
7:55 popoldne: Osebn. vlak v Kamnik.
7:0 zvečer: Osebn. vlak v Kamnik.

Prihod v Ljubljano (juž. žel.)

7:12 zjutraj: Osebn. vlak iz Berlina, Draždan,
Prage, Beljaka, juž. žel., Trbiža, Jesenic,
Gorice, Trsta, Tržiča.
8:52 zjutraj: Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-
Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.
11:23 dopoldne: Osebn. vlak iz Berlina,
Draždan, Prage, Celovca, Beljaka, juž. žel.,
čez Področico in Trbiž, Gorice, drž. žel.,
Jesenice, Tržiča.

2:59 popoldne: Osebn. vlak iz Kočevja
Straže-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.
4:15 popoldne: Osebn. vlak iz Beljaka, juž.
žel., Trbiža, Celovca, Beljaka, (čez Podro-
žico), Gorice, drž. žel., Trsta c. kr. drž.
žel., Jesenic, Tržiča.

6:49 zvečer: Osebn. vlak iz Berlina, Draž-
dan, Prage, Celovca, Beljaka, (čez Podro-
žico), Jesenic.

8:42 zvečer: Osebn. vlak iz Beljaka, juž.
žel., Trbiža, Celovca, Beljaka (čez Podro-
žico), Trsta, c. kr. drž. žel., Gorice, drž.
žel., Jesenic, Tržiča.

9:07 zvečer: Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-
Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.
11:08 ponoči: Osebn. vlak iz Trbiža, Celovca,
Beljaka (čez Področico), Trsta, c. kr. drž.
žel., Gorice, drž. žel., Jesenic.

Prihod v Ljubljano (državne železnice):

6:46 zjutraj: Osebn. vlak iz Kamnika.
10:59 dopoldne: Osebn. vlak iz Kamnika.
6:10 zvečer: Osebn. vlak iz Kamnika.

Casi prihoda in odhoda so navedeni v srednji
evropskem času.

C. kr. državno-železniško ravnateljstvo v Trstu.

Modni salon

M. Sedej-Strnad

priporoča cenjenim damam

klobuke le najfinejše izvršbe.

Žalni klobuki vedno v zalogi.

Palača Mestne hranilnice.

Prešernova ulica.

Valični mlin Anton Polanc v Radečah
3882
pri Zidanem mostu
priporoča svojo bogato zalogo
vseh vrst pšenične in koruzne moke.
Proizvodi vzamejo jako veliko vode v sé in dajo nedosegljiv pridelek, kar je zlasti za g. pekovske mojstre neprecenljive vrednosti. Na zahtevo ceniki franco.

Modni salon
F. JUST-MASCHKE
Ljubljana, Židovska ulica šte. 3., Ljubljana
2621
priporoča po najnižji ceni ravno kar dole najnovejšo
dunajske in pariške
modele športnih klobukov, čepic i. t. d.
za dame in deklice. Žalni klobuki vedno na razpolago.
Popravila in naročila točno in vestno.

Slovenska tvrdka čevljev
domačega in tvorniškega izdelka
MATEJ OBLAK
čevljarski mojster
Kongresni trg šte. 6 v Ljubljani
se slavnemu občinstvu priporoča.
Po meri naročena dela se najsolidneje izvršujejo
v lastni delavnici.

SLOVENSKO PODJETJE
FRANC SOUVAN SIN
LJUBLJANA, MESTNI TRG št. 22 in 23.

Tiskana in tkana bombaževina. — Bela in rjava kotonina. —
Domače in angleško sukno. — Francoska svila. — Modno blago iz
prvih tvornic. — Najboljše češko platno.
Popolne opreme za neveste.
Oprave za hotele in stanovanja.
Največja zaloga preprog.
Darila za Božič pod ceno. Ostanke po tvorniških
cenah.
Solidna posrežba! Nizke cene!

Zelo važno za trgovce in obrtnike!
Ker imam še precejšno zalogo
reklamnih koledarjev
za leto 1910
in je sedaj skrajni čas, da si jih vsakdo nabavi, ker bode gotovo v
najkrajšem času zaloga pošla in se vam tukaj nudi zelo
ugodna prilika, **zahtevajte vzorce**, katere radevolje po-
šiljam na ogled. — Z veličastno spoštovanjem
Fr. Iglič, Ljubljana,
Mestni trg št. 11.
Na debelo in drobno!

MOTORJE
najboljšega sistema, železne
blagajne, stavb. potrebnosti,
mline in stiskalnice za gre-
zdje in sadje in vse druge železnine
dobavlja po najnižjih cenah
slovenska veletrgovina z železnino
Fr. Stupica
v Ljubljani, Marije Terezije cesta 1.

Doktor
Ivan Oražen
je odpotoval
in ne ordinuje do 25. no-
vembra t. l.

Krasno
BLUZE
največja izbira v svetu in drugem
modnem blagu tudi po meri.
Vsakovrstna krhla, perilo
in otroške obleke
priporoča po najnižjih cenah
M. KRISTOFIČ
por. Budar
STARI TRG št. 26.

Modni salon
Častitim damam priporoča
: klobuke :
le najfinjšega okusa
Jda Škof - Vanek
Pod Frančo.
Žalni klobuki vedno pri-
pravljene. Tako tudi venci
s trakovi in razne cvetlice,
doma izdelane.

Pristni kranjski
lanenooljnati firnež
Oljate barve
v posodah po 1/2, 1 kg
kakor tudi v večjih posodah.
Fasadne barve
za hiše, po vzorcih.
Slikarski vzorci
in papir za vzorce.
Šaki
pristni angleški za vozove
za pohištva in za pode.
Steklarski klej
(hit) priznane in strokovno
preizkušene najboljši.
Karbolinej prve
vrste
Mavec (gips)
za podobarje in za stavbe.
Čopiči
domačega izdelka za zidarje
in za vsako obrt
priporoča
Adolf Hauptmann
v Ljubljani.
Prva kranjska tovarna
oljnatih barv, firnežev, lakov
in steklastih klobukov.
Zahtevajte cenike!

Atelije „Viktor“
fotografični umetni zavod
Beethovenove ulice šte. 7.

Za zimsko sezono:
A. Kune
Ljubljana
Dvorski trg št. 3
fino izdelane suknje,
kratki in dolgi kožuh, **moderne obleke** od 24 K naprej,
angleške obleke lastn. izdelka,
posamezne hlače,
fini deški plašči,
krasni kostumi za dečke
v velikanski izbiri.
Stalne, na vsakem predmetu označene cene.
Velikanska zaloga blaga za naročila po meri.

Pozor kolesarji!
Edino zastopstvo za Kranjsko
za prava
Puchova kolesa
Puch-Special' K 150
„Curier“-kolo K 115
Najboljše pnevmatike Reithofferjeve
Najboljši šivalni stroji od
66 K naprej.
Za prekupovalce ista cena, kakor
v tovarni.
Ker prodajam brez potnikov,
vsled tega blago veliko ceneje.
Ceniki zastoj in poštne prosti.
Z odličnim spoštovanjem
Fr. Čuden
urar in trgovec v Ljubljani.

Krasne
klobuke za dame
po znano najnižjih cenah, priporoča
modni salon A. Vivod-Mozetič
Ljubljana, Stari trg 21.
Klobuke sprejemam v popravilo. Zunanja naročila izvršujem točno.
Žalni klobuki vedno v zalogi.

POZOR!
Kunjom kože vseh divjadi po naj-
višjih dnevih cenah.
Vedno velika zaloga klobukov, kakor
tudi čepic lastnega izdelka.
Priporočam se za izdelovanje kožuhov vseh vrst,
kakor tudi damskih jop, kolerjev, mufov.
V zalogi imam vedno veliko izbiro vseh vrst kožu-
hovine. Sprejemam popravila vseh v to stroko spadajočih
predmetov. Izdelujem vse po najnižjih cenah.
J. WANEK, Ljubljana
Sv. Petra cesta šte. 21.